

eenskomstens Bei; men berunder troer jeg rigtignok ogsaa, at Sagens Ordning henhører. Men affeet herfra, og betragtende den høitærede Ministers Udtalelser albeles fyldestgjørende i saa Henseende, saaledes at der ikke skeer nogen Præjudice derved, troer jeg dog rigtignok, at det kan være et stort Spørgsmaal, om Sagen i det Hele taget er af en saadan Væbskaffenhed, at den nødvendigviis eller blot hensigtsmæssigt kræver, at den udelukkende lægges i Ministerens Haand. Jeg troer jeg tør udtale, at, saa ofte nogen Sag her har været indbragt med det Krav fra Regjeringens Side, at den nødvendigviis maatte overgives til Regjeringens Ordning, har jeg været blandt dem, som uden Betænkelse er gaaet ind derpaa; men det forekommer mig, at den nærværende Sag ingenlunde har et saadant Krav, dertil forekommer det mig, at den har en altfor privat Natur, den har for liden offentlig Interesse, og, hvad der efter min Betragtning er Hovedsagen, den hører altfor meget under den private Overenskomstens Omraade. Saavidt jeg har kunnet forstaae, har den høitærede Minister slet ikke forlangt en saadan Bemyndigelse; Ministeriet vil vel, saaledes har jeg opfattet den høitærede Ministers Erklæring, overtage Sagens Ordning; men, at der hos Ministeriet egentlig er noget Duffe om, at det skulde komme dertil, har jeg idetmindste ikke kunnet spore. Jeg troer, at det bestemt kan siges, at der ikke fra Ministeriets Side er fremkommet noget Forlangende i den Henseende.

Idet jeg maa fastholde dette, skal jeg tillade mig noget nærmere at gaae ind paa selve Sagen. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig ved saadanne Enkeltheder i de locale Forhold, som jeg dog troer i mere eller mindre Grad kunne tjene til at vise, at Sagen kun egner sig til at ordnes ved en Overenskomst mellem Bedkommende; men jeg skal kun tillade mig noget nærmere at omtale, hvad jeg allerede har hentydet til, at Sagen heel og holden angaaer et privat industrielt Foretagende, hvori det forekommer mig, at det Offentlige slet ikke er mere interesseret, end i mangfoldige andre private industrielle Foretagender. Det er vel saa, at det kan være gavnligt, at industrielle

Frembringelser gjøres paa billige og komme tilstede i tilstrækkelig Mængde; men jeg troer ingenlunde, at det gjælder mere om det Materiale, Kalksteen, hvorom der her er Tale, end det gjælder om mange andre industrielle Frembringelser; jeg skal blot f. Ex. tillade mig at nævne Teglværker, de staae vistnok i saa Henseende Kalkbruddene temmelig nær, og derfor den Industriegreen, hvorom her er Tale, skal have Begunstigelse fra det Offentliges Side, saa ligger det vistnok meget nær, at man ikke kan tilbagevise Begjæringer om de samme Begunstigelser fra andre lignende industrielle Foretagender, og derved kan man dog vist let komme ind paa en farlig Bei; thi en Begunstigelse for den Enkelte det er jo i og for sig det Samme, som at gribe ind i den frie Concurrence, derved modvirker man det Samme, man vil opnaae, Paa Billigheden. Men den væsentligste Betragtning for mig er dog den, at Begunstigelsen, her forlanges, tilbeels er af en noget ømsindlig Natur. Vi have jo baade i dette Møde og i et foregaaende hørt svære Betænkelse reiste mod at anvende Expropriation, og det selv i et Anliggende, der har en saa betydelig og omfattende Interesse som Fæstets Overgang til Selveindom, hvori mange Tusinder af Statsborgere ere interesserede, medens nærværende Sag dog i Virkeligheden kun har væsentlig Interesse for enkelte Mænd; og nu at anvende Expropriationen til Fordeel for disse Enkelte, eller til Fordeel for et enkelt privat industrielt Foretagende, at give en Tvangslow, det kan jeg ikke finde begrundet; en Tvangslow mener jeg det er, ifølge hvilken Noget skal afstaae sin Eiendom, enten den saa er større eller mindre, og hvorom Alting er, kan det dog i nærværende Tilfælde aldrig med Grund gjøres gjældende, at Almeenvellet kræver Sigt.

Den næste og sidste Betragtning, som jeg skal tillade mig at gjøre gjældende, er af en mere local Væbskaffenhed. Der er nemlig i Faxe Kalkbrud kun 4 Grundeiere, idetmindste er der kun 4, som benytte Kalkbruddet, og af disse drive endog de 2, saavidt jeg husker, Kalkbruddet i Fællesskab, eller maaskee jeg rigtigere udtrykker det ved at sige, at disse 2 for tiden ere ligesom sammensmeltede i een Person.